

3.2. Când am trecut în revistă problemele sociale amintite în Schiță în secțiunea „Starea socială a României: 2013” mai sus am subliniat sărăcirea. De altfel, principala problemă socială amintită în secțiunea următoare a Schiței este tot sărăcia: „instalarea unui nivel ridicat de sărăcie” (p. 13-14); „aparitia, consolidarea și extinderea unor puncte de sărăcie extremă” (p. 14); „extinderea grupurilor sociale afectate masiv de sărăcie” (p. 14-15); grupuri afectate de sărăcie (p. 15-16); lipsa actelor de identitate (p. 16) – un simptom al sărăciei și excluziunii sociale; probleme cronice de locuire (p. 16) – un alt simptom al sărăciei; îndatorarea (p. 16) – la fel, o altă expresie a sărăciei (deși nu extreme). Așadar, o altă carență a analizei problemelor sociale din Schiță este limitarea la o singură problemă socială: sărăcia. De ce este aceasta o carență?

- Dacă suntem de părere că singura problemă socială relevantă din punctul de vedere al statului bunăstării este sărăcia, atunci ar trebui ca Schița (i) să semnaleze acest lucru; (ii) să detalieze acest fenomen complex și să recomande intervenții anti-sărăcie. Alte probleme sociale ar trebui să fie conceptualizate și analizate tot prin prisma sărăciei, iar soluțiile propuse ar trebui să coincidă cu măsuri anti-sărăcie.
- Dacă suntem de părere că sărăcia nu este singura problemă socială care impune implicarea statului bunăstării (iar menționarea și a altor probleme sociale pare să indice că autorii Schiței împărtășesc această perspectivă), atunci argumentul pentru o strategie guvernamentală implementabilă, adică un set de programe și intervenții sociale și acțiuni administrative aplicabile, ar trebui să includă un set mai larg de probleme sociale de aceeași importanță. Sărăcia, promovabilitatea îngrijorătoare la bacalaureat și creșterea analfabetismului sunt, credem noi, exemple bune. Noi am mai semnalat și următoarele:
 - informalitate în ocupare și relații de muncă; sindicalizarea slabă mai ales în sectorul privat și ineficacitatea sindicatelor etc.;
 - privarea materială, mai ales în rândul copiilor;ⁱ nivelul inegalității în venituri și trendurile de polarizare;ⁱⁱ inegalitatea de șanse în rândul copiilor și tinerilor;ⁱⁱⁱ
 - sistemul dual de protecție socială aferentă regimului bazat (într-un mod inconsecvent, de altfel) pe asigurări sociale; restricționările de eligibilitate la o varietate de beneficii în bani și servicii sociale; restricționările accesului la o varietate de beneficii în bani și servicii sociale universale în mod direct (prin refuz discreționar) sau indirect^v etc.

Pe scurt, **recomandăm ca autorii Schiței să revadă lista problemelor sociale prioritare care ar trebui să fie abordate prin intervențiile și programele sociale ale unei strategii guvernamentale de politici sociale pe termen mediu și să aloce fiecărei probleme aceeași importanță.**

ⁱVezi mai ales de Neubourg et al., *op. cit.*

ⁱⁱDate Eurostat indică faptul că raportul dintre veniturile celor mai bogați 20% dintre români și cele ale celor mai săraci 20% dintre români (S80/S20 – raportul chintilelor de venit în procente) – un indicator al inegalității distribuției veniturilor – a fost 7,0 în România în 2008 (față de 5,0 în UE27) și 6,0 în 2010 (față de 5,0 în UE27), printre cele mai ridicate valori înregistrate de țările membre ale UE.

ⁱⁱⁱÎn rândul țărilor membre UE în 2006, procentul bărbaților, respectiv al femeilor care au lucrat mai mult de 48 ore/săptămână din totalul celor activi au fost cele mai ridicate: aproape 35% din femei și aproape 50% dintre bărbați. În același timp, aproape 50% dintre femei și 35% dintre bărbați de vârstă activă erau neocupați. Cu alte cuvinte, polarizarea intensității muncii salariale a fost printre cele mai ridicate în UE27 în 2006. Vezi Burchell, B., Fagan, C., O'Brien, C. și Smith, M. (2007) 'Working conditions in the European Union: the gender perspective', European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions.

^{iv}World Vision România (2011) 'Bunăstarea copilului din mediul rural, 2005-2009', București: World Vision România. Accesat la

<http://www.worldvision.ro/_downloads/allgemein/Raport_Bunastarea_copilului_din_mediul_rural_2005_si_2009.pdf?mysid=ug29mh8mnqlr06a90egiqgjr1f1rnqg>.

^v Privitor, de pildă, la accesul familiilor cu copii la servicii de sănătate, vezi Sandu, A. (2009) 'Rules from Above, Views from Below: Accessing and Using Child Health Services in Post-Communist Rural Romania', în Audukaite, J. (coord.) *Poverty, Urbanity and Social Policy*, New York: Nova Science Publishers, Inc.; World Vision România, *op. cit.*